

Proje Yöneticisi: Öğr.Gör. TAYFUN YOLDAŞ

Proje ID: 22373

Proje Kodu: TGA-2020-22373

Proje Başlığı: Kolorektal Kanseri Hastaların Çeşitli Klinik Örneklerinde İhmal Edilmiş Fırsatçı Etkenlerin Araştırılması

Proje Türü: Genel Araştırma Projesi

Proje Özeti

Kolorektal kanserler dünyada en sık görülen kanserlerden olup, toplumda görülme sıklığı giderek artmakta ve kanserle ilişkili mortalitelerin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Kolorektal kanserler, tedavideki gelişmelere rağmen, tanısının geç konulabilmesinden dolayı en sık ölüme neden olan kanserler arasında üçüncü sırada bulunmaktadır. Hastalar başlangıçta karın ağrısı, kilo kaybı, kanlı dışkılama gibi nonspesifik semptomlarla başvurduklarından dolayı sıklıkla geç tanı almakta, genellikle metastaz ve enfeksiyonlardan dolayı kaybedilmektedir. *Pneumocystis jiroveci*, *Cryptosporidium* spp., *Microsporidium* spp., *Cyclospora* spp., *Stongyloides stercoralis*, *Lophomonas* spp. ve *Toxoplasma gondii* bağışıklığı sağlam hastalarda kolonize olabilen veya latent olarak kalabilen ve bağışıklık sistemi baskılandığı anda morbiditesi ve mortalitesi yüksek enfeksiyonlara neden olabilen ihmal edilmiş fırsatçı etkenlerdir. Rutin mikroskopik yöntemlerle ve kültür işlemleriyle tanınamazlar, identifikasyonları için özel boyama yöntemleri, floresan antikör testi ve moleküler yöntemlere gereksinim duyulmaktadır. Ayrıca, bağırsak mikrobiyotası kolorektal kanserlerin başlamasında ve progresyonunda son derece etkilidir. Apatojen olarak bilinen paraziter bağırsak mikrobiyotasının oldukça önemli bir kısmını oluşturmasına rağmen hakkında çok fazla bilinmeyen mevcuttur. Bizim çalışmamızda kolorektal kanserli hastalardan ve sağlıklı gönüllülerden dışkı, balgam, tükürük ve kan örnekleri toplanacaktır. Öncelikle dışkı örneklerine nativ-lugol yöntemiyle direk bakı, çöktürme yöntemiyle zenginleştirme işlemi uygulandıktan sonra hazırlanan preparatlara kinyoun asid fast boyama yapılacak ve bağırsak parazitlerinin varlığı araştırılacaktır. Devamında dışkı DNA örneklerinden *Cryptosporidium* spp., *Microsporidium* spp. (ve alt türleri), *Cyclospora* spp., *S. stercoralis*; balgam/tükürük DNA örneklerinden *P. jiroveci*, *Cryptosporidium* spp., *Microsporidium* spp., *Cyclospora* spp., *S. stercoralis*, *Lophomonas* spp., *T.gondii*; kan örneklerinden *P.jiroveci*, *Cryptosporidium* spp., *Cyclospora* spp., *S.stercoralis*, *Microsporidium* spp., *T.gondii* mikroorganizmalarına ait spesifik DNA'lar gerçek zamanlı PZR yöntemi ile araştırılacaktır. Böylece kolorektal kanserli hastalarda enfeksiyon etkeni olabilen ve/veya kanser etyopatogenezinde rol oynadığı düşünülen fırsatçı etkenler ayrıntılı olarak değerlendirilmiş olacaktır.